

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0286/2010

11.10.2010

SPRÁVA

o verejnoprávnom vysielaní v digitálnom veku: budúcnosť duálneho systému
(2010/2028(INI))

Výbor pre kultúru a vzdelávanie

Spravodajca: Ivo Belet

PR_INI

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	10
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	13

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o verejnoprávnom vysielaní v digitálnom veku: budúcnosť duálneho systému (2010/2028(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 14 a článok 106 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii,
- so zreteľom na protokol č. 29 o systéme verejnoprávneho vysielania v členských štátoch¹, priložený k Zmluve o EÚ,
- so zreteľom na článok 11 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie²,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách)³,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. septembra 1996 o úlohe verejnoprávnej televízie v multimediálnej spoločnosti⁴,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. septembra 2008 o koncentrácii a pluralite médií v Európskej únii⁵,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. decembra 2008 o mediálnej gramotnosti v digitálnom svete⁶,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 2. júla 2009 o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na verejnoprávne vysielanie⁷,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie o pluralite médií v členských štátoch Európskej únie (SEK(2007)0032),
- so zreteľom na odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy členským štátom č. R (96) 10 z 11. septembra 1996 o zachovaní nezávislosti verejnoprávneho vysielania,
- so zreteľom na uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa stretli 25. januára 1999 na zasadnutí Rady, týkajúce sa verejnoprávneho vysielania⁸,

¹ Ú. v. EÚ C 83, 30.3.2010, s. 312.

² Ú. v. EÚ C 83, 30.3.2010, s. 394.

³ Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1.

⁴ Ú. v. ES C 320, 28.10.1996, s. 180.

⁵ Ú. v. EÚ C 8E, 14.1.2010, s. 85.

⁶ Ú. v. EÚ C 45E, 23.2.2010, s. 9.

⁷ Ú. v. EÚ C 257, 27.10.2009, s. 1.

⁸ Ú. v. ES C 30, 5.2.1999, s. 1.

- so zreteľom na odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy členským štátom č. CM/Rec(2007)2 z 31. januára 2007 o pluralite médií a rozmanitosti mediálneho obsahu,
 - so zreteľom na odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy členským štátom č. CM/Rec(2007)3 z 31. januára 2007 o poslaní verejnoprávnych médií v informačnej spoločnosti,
 - so zreteľom na odporúčanie Parlamentného zhromaždenia Rady Európy č. 1878 (2009) z 25. júna 2009 o financovaní verejnoprávneho vysielania,
 - so zreteľom na vyhlásenie Výboru ministrov Rady Európy z 27. septembra 2006 o zachovaní nezávislosti verejnoprávneho vysielania v členských štátoch,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie (A7-0286/2010),
- A. keďže demokratická európska spoločnosť, účasť občanov na verejnej diskusii a prístup k informáciám v digitálnom svete závisia od aktívneho a konkurencieschopného odvetvia audiovizuálnych a tlačových médií,
 - B. keďže vysielacie médiá patria k najdôležitejším zdrojom informácií, ktoré majú k dispozícii občania v členských štátoch EÚ, a sú teda dôležitým činiteľom pri vytváraní hodnôt a názorov ľudí,
 - C. keďže verejnoprávni, ako i súkromní vysielatelia majú dôležitú úlohu, pokiaľ ide o európsku audiovizuálnu produkciu, kultúrnu rozmanitosť a identitu, informácie, pluralizmus, sociálnu súdržnosť, podporu základných slobôd a fungovanie demokracie,
 - D. keďže verejnoprávni vysielatelia zohrávajú priekopnícku úlohu tým, že podporujú a využívajú vývoj technológií s cieľom ponúkať verejnosti svoj obsah prostredníctvom inovatívnych mediálnych a distribučných techník,
 - E. keďže audiovizuálny priestor v EÚ je jedinečný a charakterizuje ho tzv. duálny systém založený na skutočnej rovnováhe medzi verejnoprávnymi a komerčnými vysielateľmi,
 - F. keďže je vo všeobecnom záujme zabezpečiť účinný duálny systém so skutočne vyváženým pomerom medzi verejnoprávnymi a súkromnými vysielateľmi,
 - G. keďže koexistenciou verejnoprávnych a komerčných vysielateľov sa zaisťuje rôznorodá škála voľne dostupných programov, z čoho majú prospech všetci občania EÚ a čo prispieva k pluralite médií, kultúrnej a jazykovej rozmanitosti, redakčnej konkurencii (čo sa týka kvality i rozmanitosti obsahu) a slobode prejavu,
 - H. keďže EÚ prikladá osobitný význam úlohe, ktorú duálny systém zohráva pri vytváraní a šírení európskeho obsahu,
 - I. keďže zmeny v audiovizuálnom priestore za posledné roky ovplyvnili spolu s rozvojom digitálnych technológií a platených chránených platforiem a objavením sa nových

mediálnych aktérov v online priestore tradičný duálny systém vysielania a redakčnú konkurenciu (čo sa týka kvality i rozmanitosti obsahu), čím prinútili verejnoprávnych a súkromných vysielateľov diverzifikovať svoju činnosť a uvažovať o nových distribučných platformách,

- J. keďže šírenie nových technológií zmenilo spôsob, akým európski občania získavajú prístup k médiám a informáciám,
- K. keďže tradičné hranice v mediálnom sektore už v online prostredí nemožno udržať, pretože tradičné médiá nemôžu prežiť bez toho, aby v súlade s cieľmi digitálnej agendy EÚ prenikli na nové platformy (napríklad služby SMS, internetové stránky, aplikácie pre inteligentné telefóny),
- L. keďže noviny a časopisy sú základnými prvkami pluralistického a rozmanitého mediálneho priestoru v Európe a mali by nimi aj zostať,
- M. keďže poskytovatelia telekomunikačných a internetových služieb a vyhľadávacie nástroje zastávajú v novom mediálnom prostredí čoraz významnejšiu úlohu,
- N. keďže v digitálnom veku – charakterizovanom rastúcou možnosťou voľby spotrebiteľov, ale aj rizikom fragmentácie užívateľov, rastúcou koncentráciou médií, rastom vertikálne integrovaných mediálnych spoločností a prechodom na platené služby a kódovanie – verejnoprávne vysielanie prispieva, a malo by prispievať, k zachovaniu verejnej sféry poskytovaním vysokej kvality, sociálne hodnotnej programovej skladby a objektívnych informácií,
- O. keďže v niektorých členských štátoch verejnoprávne vysielanie zatiaľ nie je dostatočne spoločensky zakorenené a nemá k dispozícii primerané zdroje,
- P. keďže verejnoprávni vysielatelia majú v niektorých členských štátoch veľké problémy, ktoré ohrozujú ich politickú nezávislosť, životaschopnosť a dokonca aj finančnú základňu, čo predstavuje priamu hrozbu pre samotnú existenciu duálneho systému,
- Q. keďže komerčné televízie mali v poslednom čase hospodárske problémy v dôsledku poklesu reklamných činností,
- R. keďže vymedzenie poslania verejnej služby a zabezpečenie financovania verejnoprávnych vysielateľov patrí do výlučnej právomoci členských štátov v súlade so zásadami amsterdamského protokolu,
- S. keďže verejnoprávne médiá potrebujú dostatočné financovanie z verejných prostriedkov, podieľanie sa na nových technológiách a platformách, ako i stabilný a predvídateľný regulačný rámec, aby si mohli plniť svoje úlohy a ponúkať veľmi kvalitný kultúrny a spravodajský obsah, a tým priamo zabezpečovať rozvoj mediálnej gramotnosti na prospech verejnosti,
- T. keďže verejnoprávne vysielanie je možné zdokonaľovať prostredníctvom výmeny skúseností a najlepších postupov medzi členskými štátmi,

- U. keďže dodržiavanie európskych noriem so zreteľom na slobodu prejavu, pluralitu a nezávislosť médií, poslanie a financovanie verejnoprávnych médií by malo byť prioritou vo všetkých členských štátoch,
- V. keďže EÚ v súčasnosti nemá k dispozícii vhodné nástroje na monitorovanie hrozieb a na reagovanie na hrozby, ktoré ohrozujú verejnoprávne médiá a duálny systém v členských štátoch alebo určitých regiónoch EÚ,
1. znovu potvrdzuje, že je zástancom duálneho systému vysielania, v ktorom majú svoju úlohu súkromné i verejnoprávne médiá nezávislé od politických a ekonomických tlakov, a žiada, aby bol zabezpečený prístup k vysielaniu na najvyššej úrovni bez ohľadu na to, či sú spotrebiteľia a užívatelia schopní zaň platiť,
 2. zdôrazňuje najmä základnú úlohu skutočne vyváženého európskeho duálneho systému pri presadzovaní demokracie, sociálnej súdržnosti a integrácie a slobody prejavu s dôrazom na zachovanie a podporovanie plurality médií, mediálnej gramotnosti, kultúrnej a jazykovej rozmanitosti a dodržiavanie európskych noriem týkajúcich sa slobody tlače;
 3. konštatuje, že koexistencia verejnoprávnych a súkromných médií vo veľkej miere prispela k inovácii a diverzifikácii obsahu a pozitívne ovplyvnila kvalitu;
 4. opätovne potvrdzuje, že je potrebné zachovať silné a aktívne nezávislé verejnoprávne vysielanie a zároveň ho prispôbiť požiadavkám digitálneho veku, a požaduje, aby sa prijali konkrétne opatrenia na dosiahnutie tohto cieľa;
 5. v tejto súvislosti zdôrazňuje skutočnosť, že verejnoprávne vysielanie má v digitálnom veku osobitné poslanie kultivovať verejnú sféru tým, že poskytuje všeobecný prístup ku kvalitnému mediálnemu obsahu v súlade s verejným záujmom na všetkých vhodných platformách;
 6. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili dostatočné zdroje, ktoré umožnia verejnoprávny vysielateľom využívať nové digitálne technológie, a aby širokej verejnosti zaistili možnosť využívať výhody spojené s modernými audiovizuálnymi službami;
 7. v tejto súvislosti vyzýva verejnoprávnych vysielateľov, aby vytvorili štruktúry umožňujúce ponúkať na internete pútavý a kvalitný obsah s cieľom osloviť mladých ľudí, ktorí využívajú médiá takmer výlučne prostredníctvom internetu;
 8. vyzýva členské štáty, aby sa usilovali o odstraňovanie digitálnej priepasti, napríklad medzi mestom a vidiekom, a aby zaistili, že vďaka digitalizácii získa každý človek v každom regióne rovnaký prístup k verejnoprávne vysielaniu;
 9. vyzýva členské štáty, aby zvažili možnosť uľahčiť prechod spotrebiteľov od systému analógového televízneho vysielania na digitálny systém;
 10. naliehavo vyzýva členské štáty, aby vymedzili poslanie verejnoprávnych vysielateľov spôsobom, ktorý im umožní zachovať ich osobitý charakter prostredníctvom zamerania na pôvodnú audiovizuálnu produkciu a vysoko kvalitnú programovú skladbu a žurnalistiku bez ohľadu na komerčnú stránku alebo politické vplyvy, ktoré sú presne

tými prvkami, ktorými sa títo vysielatelia vyznačujú; konštatuje, že ich poslanie by sa malo vymedziť čo najpresnejšie, ale so zreteľom na programovú autonómnosť vysielateľov;

11. pripomína, že v súlade so zásadou technologickej neutrálnosti musia mať verejnoprávni vysielatelia v rámci svojho poslania príležitosť ponúkať svoje služby, a to aj nové služby, na všetkých platformách;
12. zdôrazňuje, že vo väčšine členských štátov neexistujú právne ustanovenia týkajúce sa pôsobenia verejnoprávneho vysielania na internete, čo by mohlo mať vplyv na schopnosť tohto odvetvia rozšíriť sa na nové platformy;
13. pripomína, že pozemné vysielacie platformy, ktoré sú založené na otvorených, interoperabilných štandardoch, zohrávajú centrálnu úlohu v duálnom systéme vysielania a sú ideálnym nástrojom na poskytovanie bezplatných a ľahko dostupných služieb audiovizuálnych médií, ktoré sú schopné lepšie sa vyrovnávať s fragmentáciou miestnych trhov, a môžu tak lepšie plniť miestne kultúrne a sociálne očakávania;
14. berie na vedomie oznámenie Komisie o vysielaní z júla 2009¹, v ktorom sa verejnoprávnym vysielateľom priznáva právo využívať všetky príslušné distribučné platformy a potvrdzuje, že vymedzenie poslania, financovanie a organizácia verejnoprávneho vysielania patria do právomoci členských štátov, pričom sa uznáva zodpovednosť Komisie za dohľad, pokiaľ ide o zjavné chyby, a vyzýva členské štáty, aby zachovali rovnováhu medzi ponúkanými digitálnymi mediálnymi službami, zabezpečili spravodlivú hospodársku súťaž medzi verejnoprávnymi vysielateľmi a súkromnými médiami, a tak zachovali živý mediálny priestor v online prostredí;
15. víta uznanie zásady technologickej neutrálnosti a potrebu rešpektovať redakčnú nezávislosť verejnoprávnych vysielateľov s náležitým zreteľom na potrebu ich stabilného a spoľahlivého financovania;
16. poukazuje však na vysokú výšku nákladov na (súčasnú) testy ex ante a zdôrazňuje, že podporuje primerané hodnotenia;
17. pripomína význam odporúčaní a vyhlásení Rady Európy, na ktorých sa dohodli všetky členské štáty EÚ a ktorými sa stanovujú európske normy so zreteľom na slobodu prejavu, slobodu tlače, pluralitu a nezávislosť, organizáciu, poslanie a financovanie verejnoprávnych médií, najmä v informačnej spoločnosti, čím sa chráni dôveryhodnosť verejnoprávneho vysielania;
18. pripomína členským štátom ich záväzky voči týmto európskym normám a odporúča, aby verejnoprávnym médiám poskytovali zodpovedajúce, primerané a stabilné financovanie a umožnili im plniť ich poslanie, zaručiť politickú a ekonomickú nezávislosť a podieľať sa na budovaní inkluzívnej informačnej a znalostnej spoločnosti, v ktorej budú reprezentatívne kvalitné médiá dostupné každému;
19. vyzýva Komisiu, aby podporovala výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi

¹ Ú. v. EÚ C 257, 27.10.2009, s. 1.

na rôznych úrovniach (vnútroštátne mediálne orgány, zúčastnené strany, manažmenty verejnoprávnych vysielateľov, nezávislé regulačné orgány, zástupcovia televíznych divákov a spotrebiteľov);

20. vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili spoluprácu vnútroštátnych mediálnych regulačných orgánov v rámci Európskej platformy regulačných orgánov (EPRA) a posilnili výmenu skúseností a najlepších postupov týkajúcich sa systémov vysielania jednotlivých štátov;
21. pripomína členským štátom, že členovia správnych rád verejnoprávnych vysielateľov by mali byť vymenovaní na základe odbornosti a skúseností v mediálnom sektore;
22. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby Európskemu monitorovaciemu centru pre audiovizuálne médiá poskytli potrebné zdroje a mandát, na základe ktorého bude zhromažďovať údaje a skúmať, ako členské štáty uplatnili tieto normy, s cieľom preverovať, či sa normami dosiahli žiaduce účinky, a trvá na tom, aby sa členské štáty zodpovedali za nedodržanie týchto záväzkov;
23. vyzýva Komisiu, aby pri prístupových rokovaniach kládla vyšší dôraz na duálny systém ako súčasť *acquis* EÚ, a trvá na tom, aby sa monitoroval pokrok dosiahnutý kandidátskymi krajinami v tomto smere;
24. ďalej vyzýva členské štáty, aby primeraným spôsobom riešili otázku nedostatočného financovania verejnoprávnych vysielateľov, a to najmä s ohľadom na osobitné poslanie verejnoprávnych médií, ktoré musia byť prístupné čo najväčšiemu počtu televíznych divákov a rozhlasových poslucháčov na všetkých nových mediálnych platformách;
25. konštatuje, že transparentnosť vlastníctva súkromných vysielateľov nie je zaručená vo všetkých členských štátoch, a vyzýva Komisiu, aby monitorovala a podporovala pokrok v tomto smere;
26. žiada členské štáty, aby skoncovali s politickým zasahovaním do obsahu služieb ponúkaných verejnoprávnyimi vysielateľmi;
27. víta závery nezávislej štúdie vypracovanej na základe požiadavky Komisie o určení ukazovateľov na hodnotenie plurality médií v EÚ;
28. podporuje zriadenie centra na monitorovanie plurality médií, ktoré je účinným nástrojom na odhaľovanie ohrozenia plurality médií;
29. pripomína finančné nástroje EIB a pobáda verejnoprávnych vysielateľov, ktorí majú finančné problémy, aby požiadali EIB o zvýhodnený úver na obnovu svojej infraštruktúry, najmä v súvislosti s digitalizáciou a inováciami;
30. pobáda rôzne zúčastnené strany, aby zintenzívnili spoluprácu s cieľom zachovať duálny systém, a pobáda najmä verejných a súkromných vysielateľov, aby spolupracovali navzájom a s vydavateľmi na spoločnom využívaní obsahu a na inovatívnych projektoch a hľadali spôsoby vzájomnej spolupráce;

31. vyzýva Komisiu, aby naštartovala iniciatívu, ktorá by združila rôznych mediálnych aktérov s cieľom určiť oblasti novej spolupráce, uľahčovať výmenu najlepších postupov a zaoberať sa relevantnými otázkami;
32. v tejto súvislosti pripomína, že vysielanie na miestnej úrovni, najmä v malých komunitách, sa stretáva s ťažkosťami spojenými s dlhodobým financovaním (napríklad prostredníctvom reklamy), a domnieva sa, že nové možnosti, ktoré prináša digitalizácia, je možné využiť na zabezpečenie regionálneho vysielania jednotlivých komunít tak, aby pokrývalo širokú oblasť;
33. nabáda Komisiu, aby prispôsobila autorské práva novému digitálnemu veku, čo by umožňovalo vysielateľom zachovať širokú ponuku kvalitného európskeho obsahu, a aby preskúmala konkrétne spôsoby, ako uľahčiť opätovné využívanie archívneho obsahu a ako vytvoriť rozšírené kolektívne systémy poplatkov a jednoduché systémy platenia poplatkov za práva na jednom mieste;
34. očakáva správu o vykonávaní ustanovení smernice o audiovizuálnych mediálnych službách, pokiaľ ide o vysielací čas vyhradený pre európske programy, a to vzhľadom na skutočnosť, že niektoré členské štáty v tomto smere neprijali žiadne opatrenia;
35. nalieha na Komisiu, aby zabezpečila, že zostavovatelia obsahu budú dodržiavať existujúci právny rámec, a žiada ju, aby preskúmala možnosti, akými by sa prevádzkovatelia vyhľadávacích nástrojov a internetových služieb mohli podieľať na financovaní vytvárania obsahu;
36. zdôrazňuje, že pre zodpovedné využívanie služieb poskytovaných zostavovateľmi obsahu je dôležité mediálne vzdelávanie;
37. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii, ako aj vládam a parlamentom členských štátov.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Vysielanie je jedinečným odvetvím. Ovplyvňuje hodnoty a názory ľudí a pre väčšinu občanov EÚ je stále hlavným zdrojom informácií. Má preto osobitný význam pre ochranu a presadzovanie základných slobôd a demokracie vrátane sociálnej súdržnosti.

1. Duálny systém je súčasťou *acquis* EÚ

Ako sa zdôrazňuje v smernici o audiovizuálnych službách¹, audiovizuálny priestor EÚ je charakteristický tým, čo sa označuje ako duálny systém. Súčasná existencia verejnoprávnych a komerčných vysielateľov zaručila rôznorodosť programovej skladby. Prispieva k pluralite médií, kultúrnej a jazykovej rôznorodosti, redakčnej konkurencii (čo sa týka kvality i rozmanitosti obsahu), ako aj slobode prejavu.

Súčasťou tohto systému je silný, životaschopný a dostatočne financovaný systém verejnoprávneho vysielania. V dobre fungujúcom duálnom systéme môžu verejnoprávni vysielatelia (VPV) zvyšovať úroveň služieb na trhu.

2. Závazok EÚ voči úlohe verejnoprávnych vysielateľov (VPV)

V protokole č. 29 k ZEÚ² sa EÚ zaviazala k podpore systému verejnoprávneho vysielania v členských štátoch vzhľadom na to, že je „priamo spojený s demokratickými, sociálnymi a kultúrnymi potrebami každej spoločnosti a s potrebou zachovania plurality médií.“

Význam verejnoprávneho vysielania bol potvrdený v uznesení Rady týkajúcom sa verejnoprávneho vysielania³ a jeho úloha pri podporovaní kultúrnej rozmanitosti bola uznaná v Dohovore UNESCO z roku 2005 o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrneho prejavu.

Členské štáty sa tiež v rámci fóra Rady Európy dohodli na súbore odporúčaní⁴.

3. Duálny systém v digitálnom veku: systém pod tlakom

Nanešťastie vysielací priestor v Európe je veľmi vzdialený od ideálneho stavu vyváženého, duálneho systému vysielania, ktorý by bol podporovaný dvoma silnými piliermi.

Verejnoprávne médiá a duálny systém v bode, z ktorého niet návratu

¹ Smernica 2010/13/EÚ (Ú.v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1).

² Protokol o systéme verejnoprávneho vysielania v členských štátoch (Ú.v. EÚ C 83, 30.3.2010, s. 312), oficiálne známy ako Amsterdamský protokol.

³ Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa stretli 25. januára 1999 v Rade (Ú.v. ES C 30, 5.2.1999, s. 1).

⁴ Odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy členským štátom R (96) 10 z 11. septembra 1996 o zachovaní nezávislosti verejnoprávneho vysielania, odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy členským štátom CM/Rec(2007)3 z 31. januára 2007 o poslaní verejnoprávnych médií v informačnej spoločnosti, vyhlásenie Výboru ministrov Rady Európy z 27. septembra 2006 o zachovaní nezávislosti verejnoprávneho vysielania v členských štátoch.

V kontexte transformačných digitálnych médií majú verejnoprávni vysielatelia v niektorých členských štátoch zásadné a existenčné problémy, a to tak v oblasti financií, ako aj politiky. „Vo väčšine monitorovaných štátov trpia verejnoprávni vysielatelia rastúcou politizáciou a tlakom, rozpadom modelov financovania a upadajúcim renomé [...]“¹.

Zároveň s týmto vývojom viacerí komerční vysielatelia vyvolali diskusiu o ich hodnovernosti pre ich úzke prepojenie so silnými hospodárskymi konglomerátmi alebo preto, že ich financovanie pochádza z neistých zdrojov.

Podľa protokolu č. 29 ZEÚ je financovanie VPV úlohou vnútroštátnych orgánov. Ale stojíme na rozhodujúcej križovateľke. Verejnoprávne médiá, a tak aj duálny systém v niektorých členských štátoch, sú na pokraji existencie. Audiovizuálna politika EÚ sa nemôže obmedzovať na zákroky v prípadoch nadmerného financovania. Ak myslíme svoj záväzok v oblasti duálneho systému vážne, musíme premýšľať o nedostatku financovania, ako aj o redakčnej i správnej nezávislosti VPV.

Od duálneho systému k prostrediu s mnohými hráčmi

Mediálna politika v roku 2010 sa nemôže obmedzovať na zachovávanie rovnováhy medzi komerčnými a verejnoprávnymi vysielateľmi. V súčasnom mediálnom kontexte zohrávajú čoraz významnejšiu úlohu veľkí hráči, akými sú napríklad poskytovatelia telekomunikačných a internetových služieb, ako aj vyhľadávacie nástroje. Výzvou pre tradičných mediálnych hráčov sú aj občiansky žurnalizmus a obsah vytváraný používateľom. Duálny systém vysielania sa vyvinul na mediálne prostredie s mnohými hráčmi.

V ústrety novej mediálnej ekológii

V novom digitálnom prostredí je bezplatná verejnoprávna ponuka VPV tŕňom v oku mnohých komerčných mediálnych hráčov. Výsledkom je rast nevraživosti vydavateľov voči internetovým službám ponúkaným poskytovateľmi verejnoprávných mediálnych služieb. Preto je vyvážený model koexistencie na internete jednou z hlavných priorít vnútroštátnej a európskej mediálnej politiky v blízkej budúcnosti.

Európska komisia sa v revidovanom oznámení o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci pre verejnoprávne vysielanie² nazdáva, že „verejnoprávni vysielatelia by mali mať možnosť využívať v prospech spoločnosti príležitosti, ktoré ponúka digitalizácia a diverzifikácia distribučných platforiem na technologicky neutrálnom základe“.

Cieľom oznámenia Komisie je prispieť ku koexistencii rôznych mediálnych hráčov. Na tento účel sa v oznámení požaduje, aby sa v prípade, keď VPV uvažujú o dôležitých nových audiovizuálnych službách, ich poslanie primerane upravilo alebo aby sa uskutočnilo ex ante hodnotenie (vyváženie ich verejnoprávnej služby voči ich vplyvu na trh).

4. Návrhy do budúcnosti

¹ Open Society Institute, Television Across Europe, More Channels, Less Independence, 2008.

² Oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na verejnoprávne vysielanie (Ú.v. EÚ C 257, 27.10.2009, s. 1.)

Pre odlišné právne a organizačné súvislosti v členských štátoch je veľmi zložitá všeobecne sformulovať odporúčania platné v celej EÚ. Jednoznačne nemožno uplatniť univerzálny prístup.

Diskusia na všetkých úrovniach

Treba podporovať intenzívne vnútroštátne diskusie o tom, ako vytvárať zdravé mediálne prostredie. Revidované oznámenie by ich malo stimulovať. Mali by sa viesť úvahy o vymedzení minimálnych hraníc potrebných na uvedenie dohodnutých zásad do praxe (dostatočné financovanie, nezávislé riadenie, redakčná nezávislosť). EÚ by mala podporovať diskusiu medzi členskými štátmi na rôznych úrovniach.

Dodržiavanie európskych noriem

Zatiaľ členské štáty musia dodržiavať záväzky, na ktorých sa dohodli v rámci Rady a v rámci Rady Európy a ktoré na seba prevzali prístupom k EÚ. V tejto súvislosti je uskutočniteľný a žiaduci postup monitorovania.

Pri rokovaniach o členstve by Komisia mala výrazne uprednostňovať duálny systém ako súčasť *acquis* EÚ.

Financovanie

VPV by sa mohla poskytnúť finančná podpora prostredníctvom úverov EIB, s cieľom vybudovať alebo obnoviť infraštruktúru na digitalizáciu.

Posilňovanie spolupráce: dosiahnutie všestranne prospešnej situácie

Mala by sa podporovať spolupráca rôznych zúčastnených strán. Osoh by mohli zúčastneným stranám priniesť výmena audiovizuálneho obsahu, výmena formátov a krížové odkazy medzi platformami. Spolupráca založená na dobrovoľnom zapojení rôznych partnerov si vyžaduje zmenu myslenia, ale mohla by priniesť situáciu prospešnú pre všetky strany. Orgány by mohli v záujme spoločnosti uľahčovať riešenia prípadných problémov s konkurenciou alebo autorskými právami.

Príspevok k obsahu

Bolo by potrebné podporovať, aby vyhľadávacie nástroje prispievali k tvorbe obsahu, napríklad prostredníctvom vytvárania právneho rámca pre zostavovateľov obsahu.

Úsilie Európskej komisie pri úvahách o mediálnom priemysle

Európska komisia musí pri hľadaní zdravého a životaschopného priemyslu prepojiť rôznych mediálnych hráčov a zúčastnené strany. Médiá sú štvrtým pilierom demokracie. Ich dôležité časti prekonávajú ťažké časy. Dodržiavanie subsidiarity môže ísť ruka v ruke s podporou EÚ pre dlhodobé riešenia. „*Duálny systém nikdy nebol statickým konečným produktom, ale vždy projekt vo fáze vývoja*“¹.

¹ Doris Pack, prejav na varšavskej konferencii Future or Funeral, 23.1.2010.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	28.9.2010
Výsledok záverečného hlasovania	+: 19 -: 5 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Magdi Cristiano Allam, Maria Badia i Cutchet, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Santiago Fisas Ayxela, Ildikó Gáll-Pelcz, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Timo Soini, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen, Milan Zver
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Ivo Belet